

WINDMILL

WINDMILL

WINDMILL

Monument

Van woonhuis naar museum

Het Dordts Patriciërshuis, museum aan de Maas

Tekst Marloes de Moor | Fotografie Vincent Mentzel

In 1649 laat Jacob Trip de Jonge een huis bouwen aan de Wolwevershaven in Dordrecht. Dit pand werd in de 18de eeuw groots verbouwd en rijk gedecoreerd. Laurens Gooshouwer vertelt als laatste bewoner over het inrichten in de 18de-eeuwse Lodewijk XVI-stijl, recente restauraties en het openstellen voor bezoek.

‘Hier doen we het allemaal voor,’ zegt Laurens Gooshouwer, initiatiefnemer van het Dordts Patriciërshuis, museum aan de Maas, en geeft een klapje op het opengeslagen gastenboek. ‘De publiekswaardering.’ Bladzij na bladzij verschijnen lovende handgeschreven zinnen. Ze prijzen niet alleen het historische huis, de prachtige 18de-eeuwse schilderijen en meubels en het betoverende uitzicht, maar ook de warme sfeer, de aardige medewerkers en de gratis koffie en thee. Niet zelden valt de kwalificatie ‘verborgen parel.’ En dáár wil Gooshouwer nu weleens vanaf. Want hoewel Het Dordts Patriciërshuis deze donderdagmiddag een flinke stoet bezoekers trekt, zou hij toch het liefst een alom bekende parel zijn en dat woordje ‘verborgen’ voorgoed schrappen.

• *Het patriciërshuis aan de Wolwevershaven in Dordrecht.*

Authentieke stijl

Bijna vijftientig jaar geleden ontdekken Laurens Gooshouwer en zijn vrouw Ilse, allebei geboren en getogen in Dordrecht, zélf deze parel aan de Wolwevershaven. ‘s Avonds wandelen ze vaak langs het water en dromen ze van zo’n fraai pand, met aan de achterzijde uitzicht op het drievierenpunt, waar de Oude Maas, de Noord en de Merwede samenkomen.

In 2000 doet zich een kans voor: op Wolwevershaven 9 komt een pand te koop. En wat voor één: dit patriciërshuis werd in 1649 gebouwd in opdracht van Jacob Trip de Jonge, telg uit een voorname koopmansfamilie. Zijn broers Hendrick en Louis lieten enige jaren later aan de Kloveniersburgwal in Amsterdam het beroemde Trippenhuus bouwen.

Laurens en zijn vrouw aarzelen geen moment en bellen meteen de makelaar. Tot hun grote geluk weten ze het huis te bemachtigen.

‘We richtten het geheel in authentieke staat in. Geen modern design dus, maar de 18de-eeuwse Lodewijk XVI-stijl die toen in de mode was. Anders doe je zo’n oud pand geen recht,’ verklaart Gooshouwer.

In het pand bevinden zich al twee fraai geschilderde haardstukken van Cornelis Kuipers (1739-1802). ‘We besloten meer schilderijen en tekeningen van

18de-eeuwse Dordtse meesters, zoals de gebroeders Jacob en Abraham Van Strij en andere tijdgenoten te gaan verzamelen. Daarnaast zochten we naar meubels, glaswerk en andere kunstwerken die bij het huis pasten. Een televisie hadden we natuurlijk wel, maar die plaatsten we in een van de oude kabinetten.’

Het huis krijgt daardoor langzamerhand de allure die het vroeger had en die goed aansluit bij de bouwstijl vol sierlijke bogen en romantische details als strikken, kwasten en rozetten.

‘Zo werd het zaadje voor een museum geplant’

De ronde Maaskamer, een koepelkamer die omstreeks 1780 in opdracht van de toenmalige bewoner Pompejus Hoeufft werd aangebouwd, biedt een prachtig uitzicht op het drierivierenpunt. Tegenwoordig hét pronkstuk van het museum, maar toen de Gooshouwers er woonden, bouwden hun kinderen er legokastelen. ‘Als ze vriendjes te spelen hadden, renden ze vaak vanuit hun slaapkamers naar beneden, maar zodra ze onder aan de trap waren, kwamen ze als een soort stripfiguur slippend tot stilstand. Ze voelden aan: hier is het mooi en oud; we moeten even kalm aan doen.’

Museum aan de Maas

Gooshouwer gebaart naar het vlonderterras aan

het water: ‘We klaagden weleens dat het op het noorden lag en we nooit even lekker buiten konden zitten. Met mooi weer kozen we daarom voor het bankje aan de voorkant van het huis. Vaak liepen er toeristen langs die vroegen of ze even binnen mochten kijken. Na de derde keer dachten we: ach vooruit. Dan keken ze rond, struikelden in de Maaskamer over het speelgoed van de kinderen, maar waren diep onder de indruk. Zo werd het zaadje voor een museum geplant.’

Laurens en Ilse Gooshouwer schenken hun zorgvuldig opgebouwde collectie aan een stichting en verhuizen naar een andere woning om plaats te maken voor een museum.

Familie, vrienden en burens verklaarden hen aanvankelijk voor gek, maar op 28 oktober 2011 opent daadwerkelijk Het Dordts Patriciërshuis, museum aan de Maas. Stijlkamers tonen hoe het huis er in de 18de eeuw uitzag. In de voormalige kinderkamers is de tekeningencollectie te zien.

Daarna volgen meer tentoonstellingen en ondergaat het pand een paar ingrijpende renovaties.

Zo is de kelder gerestaureerd, verbouwd en droger gemaakt. De vochtige ijsselsteentjes maakten plaats voor 17de-eeuwse plavuizen. Door zand af te graven en schelpen te storten is de kelder nu droog en goed bruikbaar. Vroeger zette het gezin er de fietsen, nu is het een expositieruimte met onder meer vitrines vol oude munten en soldatenkostuums uit de Napoleontische tijd en een film over het ontstaan van het Koninkrijk Nederland.

Nog zo’n huzarenstukje is de restauratie van de Maaskamer. Met behulp van specialisten en kleurenonderzoek is die in coronatijd geheel in originele stijl hersteld. Vrijwilligster Ingrid Cloin

* De ronde Maaskamer biedt uitzicht op het water van de hier samenkomende rivieren: de Oude Maas, de Merwede en de Noord.

leverde daar met haar collega's een belangrijke bijdrage aan. Trots toont ze wat er zoal is gebeurd: 'Deze Lodewijk XVI-stoelen hebben we helemaal schoongemaakt en opgeknapt. Ze zijn opnieuw bekleed met paardenhaar. En de ongeveer duizend glasstukjes van die kroonluchter heb ik allemaal in mijn handen gehad om schoon te maken.'

Veel werk is van kunstenaars die lid waren van Pictura

Het Dordts Patriciërshuis ontvangt geen subsidie en moet het dus hebben van donaties, schenkingen, de verhuur van de ruimtes voor bruiloften, vergaderingen en diners en de belangeloze inzet van vrijwilligers als Ingrid Cloin.

Tentoonstellingen

Door het zeer beperkte aankoopbudget komt er slechts zo nu en dan een nieuwe aanwinst bij. Gooshouwer: 'We hebben geen depot, dus dat blijft binnen de perken. Maar als we op een veiling iets zien wat hier echt hoort, proberen we dat te krijgen. Zo wisten we in oktober vorig jaar op een veiling in Parijs de hand te leggen op een schilderij van Arie Lamme (1748-1801), de opa van Ary Scheffer. Een bevriende antiquair uit deze stad haalde het door de maan beschenen havengezicht daar voor ons op. Het is nu te bewonderen in een van de stijlkamers.'

* In de stijlkamers zijn onder andere schilderijen van de Dordtse schilder Cornelis Kuipers te zien. In deze eetkamer hangt het vorig jaar aangekochte schilderij van Arie Lamme (1748-1801).

Een groot deel van de collectie schilderijen en tekeningen is vervaardigd door kunstenaars die lid waren van Teekengenootschap Pictura, dat dit jaar zijn 250-jarig bestaan viert.

'Daarom hebben we met hulp van particuliere bruikleengevers de tentoonstelling *Pictura in the picture* samengesteld, die tot 1 november te zien is.' Trots toont Gooshouwer de bijbehorende catalogus van kunsthistoricus Charles Dumas.

Ook het Dordrechts museum besteedt met zijn tentoonstelling *Van schets tot schilderij* aandacht aan dit jubileum. Daarnaast is er een wandelroute tussen beide musea samengesteld. Die leidt langs de voormalige woonhuizen van Pictura-kunstenaars en de plekken die zij tekenden en schilderden.

Hoewel de tentoonstelling veel liefhebbers trekt, bezoeken zij het museum ook om te zien hoe een patriciërshuishouden er eind 18de eeuw uitzag en om wat mee te krijgen van de geschiedenis. 'We hopen daarom over enige maanden een film te voltooien waarin de geschiedenis van Holland wordt verteld door de ogen van de eerste drie voormalige, markante eigenaren van het pand. Die geeft samen met onze film *Het ontstaan van het Koninkrijk* een goed beeld van onze vaderlandse geschiedenis.' 🍷

Dordrechts Patriciërshuis
Wolwevershaven 9
3311 AV Dordrecht
+31 (0)78 843 87 46
www.dordtspatriciershuis.nl

Geopend op woensdag t/m zondag van 13.00-17.00 uur.